

Autobuzul cu cocoşaţi

Nora Iuga

Nora Iuga - Autobuzul cu cocoșai
Seria Poezie | Colecția Reeditări | Ediții Sonore

© 2022 Casa de pariuri literare
www.cdpl.ro | editura@cdpl.ro

editor: un cristian
redactor: Maria Petricu
producție: Tudor Bogdan Alexandru
DTP | concepție copertă: Paul Burcia

ISBN PRINT: 978-606-990-243-1
ISBN EPUB: 978-606-990-244-8
ISBN PDF: 978-606-990-245-5

Lectura eco - un supererou al lumii moderne!

Versiune digitală realizată în colaborare cu Libris.ro

Primul meu contact cu Nora Iuga nu a avut loc într-unul dintre romanele sau volumele dânzei de poezie. A fost în cartea *De ce fierbe copilul în mămăligă* de Aglaja Veteranyi, pe care ea a tradus-o din limba germană. Un microroman care mi-a tăiat respirația, de o poezie aproape muzicală, cu fraze dispuse simetric într-un ritm amețitor. Pe scurt, cam așa cum scrie și Nora Iuga. Pentru că, nu-i așa, un traducător nu se limitează la simpla retroversiune dintr-o limbă în alta, ci cumva rescrie opera tradusă.

Într-o prefață anterioară la *Autobuzul cu cocoșați*, Octavian Soviany descrie volumul drept un „roman în versuri”. Aceeași senzație am avut-o și eu după lectură, însă cumva mai apropiată de jurnal intim decât de roman. De fapt, o țesătură abilă a existenței poetei care face și desface sensuri, asemeni unei Penelope a scrisului văzut ca o aventură a spiritului. E o proză poetică, alcătuită după regulile avangardei, un delir supravegheat, un dicteu automat resuscitat mereu de o memorie nestăpânită. Conceput ca o frază neîntreruptă (unde întâlnim aproape peste tot același personaj, Sam), ca o „lebedă cu două intrări”, a intimității dezvăluite și a existenței ascunse, textul are o muzicalitate aparte, în ritmul concertelor brandenburgice unde fiecare instrument reia mereu tema, vlăguind-o și adăugând de fiecare dată partiturii o anumită prospețime efemeră, o anumită nuanță perfidă sau rebelă. Un imn al vieții, sexualității și morții care presupune angajarea totală a ființei:

„pe strada udată de câini/ teii își scutură floarea/ trece un autobuz cu cocoșați/ degetul meu vrea să intre/ în cocoașa vecinului/ cum vrea lumânarea/ să se-nfigă în colivă/ sunt un sam excitat/ minodora e o momeală prea mică/ pentru un pește atât de mare/ limba se lungește/ limba mea șterge de pe geam/ două țâțe ca două altare/ atunci vine musca verde/ mă bate pe umăr și-mi zice/ sam dragule/ vino cu mine/ în plasa păianjenului/ ne putem balansa dumnezeiește” (*minodora e o momeală prea mică*)

Așa cum literatura face parte din viața și experiența poetei, tot așa, la un moment dat, ideile și propriile ficțiuni (sau chiar biografii?) îi influențează modul de viață distilat în scris (vezi *Mic îndreptar genealogic*

din finalul volumului, cu Mama mare, Tata mare, Minodora, Istovitu și mai ales Sam). Intră în pielea lor. Devine personaj. Iar personajele se amestecă în conștiința și în condiția ei. Metamorfoza, de la practica stihială, tensionată a universului cocoșaiilor, la o practică protocolară a poemelor dedicate biografismului subiectiv, se înscrie într-o strategie autoconcurențială, a legării literaturii de viață:

„mama mare era un abajur/ bunicul era un ceainic/ eu eram o măs-
lină mică mică/ pe o farfurie japoneză/ sunt un bărbat dubios/ vedeți
doar am grații de femeie/ îmi plac culorile complementare/ când uit să
plătesc telefonul/ se-nchide apa/ când dau peste-un pat de baldachin/
sunt mutat în biroul de-alături/ vreau să discut cu un specialist/ vreau
să aflu unde stă toleranța/ dacă e blondă sau brună/ și câți ani are/ în
repondeur se auzea o cățea/ avea un aer aristocratic/ și eu mă între-
bam/ pe mine cine mă aude/ stau pe banchetă între doi tâlhari/ din
cauza lor nu pot să cânt marseilleza/ aerul din autobuz e o vacă/ ugerul
ei privește înapoi cu mânie” (*sam și vaca*)

Prin porii unei lucidități obscure, Nora Iuga își transportă ființa în-
tr-un sălaș matricial reinventat. Există o frenezie a nudității și celebrării
corpului, redescoperit prin ritualurile secrete ale scriiturii. O scriitură
care abandonează filosofia și miturile în favoarea a ceea ce regizorul
chilian Alejandro Jodorowsky numește *la nudité de l'âme* (în timpul
unui promo în care filmează complet gol). Nora Iuga apasă și ea, atât
cât trebuie, pe pedala îndrăzelii pentru a-și șoca cititorii:

„vai trupului meu/ nu-i plac ideile mele/ și eu care mi-am tatuat/
sirene pe braț/ și mi-am făcut pantaloni largi/ în pliseuri mărunte/ și
părul mi l-am vopsit în verde/ eu care am vrut să fiu original/ crezând
că asta e o piedică/ în calea uitării/ și când vecinii mă imitau/ de fapt
îmi furau celebritatea/ îi simțeam cum scot cu lingurița/ bucărți din
creierul meu/ ca dintr-un pepene galben/ și eu care m-am șters de tot/
care m-am pierdut în neagra veșnicie/ ca o steluță datorită emulilor
mei/ ție-ți vorbesc terente patronule/ părintele meu spiritual/ dă-i voie
lui sam/ să se facă iar mic/ și să-și umfle balonul” (*vecinii i-au furat
celebritatea lui sam*)

Existența printre cocoșaii, cu toate aspectele, neajunsurile și ispitele
ei, leagă aceste poeme, le leagă în lanțul trofic al propriilor energii și
frământări. Fiecare text, dedicat sau păstrat la secret în ungherele unei
scriituri tot mai personale, își găsește, finalmente, prin amplitudinea

evocării unui portret, a unei situații sau a momentului rostirii, structura moleculară a sufletului evadat din autobuzul cu cocoșați.

Andrei Mocuța

sam se recomandă cititorilor săi

eu sînt sam
am o femeie cu un picior verde
și cu urechea tăiată
am o femeie rasă în cap
și cu țîțe lungi ca de capră
dimineată cînd merge la piață
cîinii urînează pe piciorul ei
și trandafirul înflorește
am o femeie tandră și pofticioasă
îmi linge ciocolata de pe degete
și degetele mele intră în erecție
eu sînt sam
am și-o cocoșă
mi-a dat-o mama cînd era cămilă
în rest sînt o fire veselă
cînd plouă îmi vine să merg la cinema
dar stăpînul îmi pune lesa
sînt un cățel ud rabd și tac
fac colăcei mici și galbeni
mă gîndesc la bunul Dumnezeu

sam stă pe scaunul dentar

în autobuz o cocoașă
se adresează altei cocoașe
ghici cine câștigă alegerile
unii își fac loc cu coatele
alții cîntă la muzicuță
eu stau pe scaunul dentar
aștept o veste de la tine minodora
care călărești acum prin arizona
aș vrea să-mi fi lăsat
măcar urechea ta
să-mi deșert în ea spermanțetul
eu sînt sam
porcul de sam
fac duș fără tine
mă scarpin fără tine
unghiile mele sînt tocite
ah cuțitele de bucătărie
care nu te ascultă
mă gîndesc la pălărioara ta roșie
sub picioare aleargă asfaltul
sub roți aleargă două jumătăți de ciine